

An artistic illustration of a young child with long hair, wearing a blue shirt, sitting inside a large, open, dark blue book. The book is floating in a dreamy, teal and green sky. From the pages of the book, a variety of magical creatures and elements are emerging, including butterflies, small dragons, and other fantastical beings. The overall scene is whimsical and imaginative.

Lese glede i barnehagen - en viktig start.

Lisa Afsato

Leseglede- hvorfor dette fokuset?

Dette er å lese på regjeringen sin nettside:

“Barn og unges lesevaner, holdninger til lesing og deres leselyst henger nøye sammen med hvor godt de leser. Dessverre ser vi nå en utvikling hvor barn og unge leser mindre og de leser dårligere. Denne kunnskapen gir grunn til bekymring.”

“Norske elever har lavest les glede blant alle de 65 landene som deltok i PIRLS 2021.”

“En studie fra Nasjonalt lesesenter viser at én av tre foreldre oppgir at de ikke leser eller leser få bøker for barna sine (3–6 år). Samtidig sier 80 prosent av barna som er spurt at de ønsker å bli lest for.

Kultur- og likestillingsdepartementet

Kunnskapsdepartementet sin strategi:

[Sammen om lesing](#)

Leselyststrategien 2024-2030

Forskning

Å lese bøker betyr mye for språkutviklingen, se artikkel fra Udir

<https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/vetuva/a-lese-boker-betyr-mykje-for-sprakutviklinga/>

Barn som kan mange ord og begrep, blir flinkere til å føre samtaler når de begynner på skolen. Disse barna har lettere for å lære å lese og skrive. Forsker Åse Mjelve Hagen mener at barnehagen er i en unik posisjon til å bidra til å utjevne forskjeller.

«Språket til barna vaks aller mest i dei barnehagane der dei las med og for barna kvar dag.» Forsker Åse Mjelve Hagen

Leser du ti minutter til dagen så kommer barnet til å kunne 50 000 ord når hen er 17 år gammel! Kontra 15 000 ord om hen ikke blir lest for.

[Filmen "50 000 ord" på ulike språk | Universitetet i Stavanger](#)

Barn som blir lest for leser bedre. Forskning viser at frivillig lesing henger sammen med bedre leseferdigheter.

Litteratur og lek

Litteratur og lek henger tett sammen i barnehagens pedagogiske praksis. Gjennom høytlesning og arbeid med fortellinger får barna tilgang til språk, begreper, følelser og erfaringer som de videre utforsker og bearbeider i leken. Leken fungerer som en aktiv meningsskapende prosess der barn tolker, gjenskaper og videreutvikler innhold fra litteraturen.

I tråd med Rammeplanen for barnehagen (2017) skal barnehagen støtte barns språkutvikling, fantasi og skaperglede. Når litteraturen tas inn i leken, styrkes barns mulighet til å utvikle narrativ kompetanse, sosial forståelse og evne til symbolsk tenkning. Gjennom rollelek inspirert av bøker får barna erfare ulike perspektiver, uttrykke følelser og øve på samspill med andre.

Litteraturen kan inspirere til rollelek, samspill og kreativ utfoldelse, og gir et felles grunnlag for lek på tvers av alder og erfaring. Slik kan leken bli mer variert, inkluderende og meningsfull for barna.

Den voksne har en viktig rolle i å skape sammenheng mellom litteratur og lek. Gjennom å være til stede, lese med innlevelse, tilføre rekvisitter og delta i leken, kan den voksne støtte, verne og videreutvikle leken i tråd med barnas interesser og behov.

Hos oss skal barna få møte litteratur som inspirerer til lek både inne og ute.

I et sosiokulturelt læringssyn, slik det blant annet er beskrevet av psykologen Lev Vygotsky, understrekes det at læring skjer i samspill med andre og gjennom bruk av kulturelle redskaper som språk og fortellinger. Litteraturen blir dermed et viktig utgangspunkt for felles opplevelser som kan videreføres i lek og bidra til dypere forståelse.

Videre kan dette sees i lys av psykologen Jerome Bruner sin vektlegging av fortellingens betydning for hvordan barn organiserer erfaring og kunnskap. Når barn leker med utgangspunkt i fortellinger, utvikler de evnen til å strukturere hendelser, skape sammenheng og uttrykke egne erfaringer.

Hovedfokuset vårt:

- * *skape leseglede og litterære fellesskap*
- * *fra bok til lek*

Leken er selve læringsarenaen

Litteraturen gir felles referanser

som gjør leken rikere og skaper et felles utgangspunkt for utforskning og samtaler.

De voksne har en aktiv rolle

i å bygge bro mellom barnas erfaringer, litteraturen og leken.

Gjennom arbeid med litteratur skal vi bidra til at barna:

- * opplever litterære fellesskap og får økt leseglede
- * møter et mangfold av barnebøker
- * opplever spenning og glede ved høytlesning og deltakelse i samtaler
- * får utforske bilder og innhold
- * får leke og dramatisere innholdet i barnebøker
- * får bruke språk til å delta i lek

Personalet skal:

- * skape leseglede og litterære fellesskap
- * etablere gode lesetunder i små grupper
- * tilby et mangfold av bøker
- * bruke varierte formidlingsformer
- * observere hva barna er opptatt av
- * skape inspirerende og inkluderende lekemiljø knyttet til bøker
- * sørge for at barna får tilgang til rekvisitter til lek
- * delta aktivt i å støtte overgangen fra lesing til lek
- * dramatisere bøker og støtte barna i videreutviklingen i leken
- * invitere til rollelek uten å styre

«Å danne lesekultur er egentlig ikke vanskelig. Det må være bevissthet om at lesing inngår i hverdagsrutinene. At det faktisk blir en del av dagen.»

Cecilie Dyrkorn Fodstad 12.03.26